

**УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЛАБОРАТОРНОГО КОНТРОЛЮ У
ВІДПОВІДНОСТІ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВИМОГ НА ПРИКЛАДІ ЛАБОРАТОРНО-
ДІАГНОСТИЧНИХ УСТАНОВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

Міхельсон Л.П.

Одеський державний аграрний університет

Проведено аналіз результатів оптимізації лабораторно-діагностичних установ ветеринарної медицини в Одеській області з питань лабораторного контролю харчових продуктів.

***Ключові слова:** безпечність харчових продуктів, лабораторний контроль, лабораторія ветеринарної медицини.*

4 червня 2014 року відкрито Проект ЄС «Вдосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні», що має на меті сприяння вдосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні за принципом «від лану до столу» шляхом приведення законодавства України, інституційної інфраструктури та системи державного контролю у відповідність до регуляторної та адміністративної політики, а також практик ЄС. Серед бенефіціарів Проекту визначено Міністерство аграрної політики та продовольства України та Державну ветеринарну та фітосанітарну служби України [1,2].

Основні завдання Проекту полягають у сприянні узгодженню законодавства України у сфері безпечності харчових продуктів «від лану до столу» із законодавчою базою ЄС; проведенні навчання для співробітників органів державного контролю, ветеринарів, персоналу митної служби, діяльність яких пов'язана зі сферою безпечності харчових продуктів; створенні національної системи управління даними та швидкого обміну інформацією (повідомлення про ризику) для харчових продуктів та кормів, яка б мала характеристики, подібні до RASFF (Системи швидкого оповіщення про харчові продукти та корми); оптимізації мережі національних референс-лабораторій та лабораторій офіційного контролю, забезпечених відібраних лабораторій новим устаткуванням, програмним та технічним забезпеченням; створенні національних систем управління даними та інформаційних систем для лабораторій, органів державного контролю, а також отримання та обробки даних про імпорт та експорт [4].

Метою роботи було провести аналіз результатів оптимізації лабораторно-діагностичних установ ветеринарної медицини в Одеській області з питань лабораторного контролю харчових продуктів.

Матеріали й методи. Інформаційною базою слугувала звітна документація Одеської регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини та інформаційні дані електронних ресурсів органів державного управління в галузі ветеринарної медицини [3].

Результати досліджень. Лабораторно-діагностична служба в Одеській області – це 84 державні лабораторії, у т.ч. Одеська регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини, Одеська міська лабораторія ветеринарної медицини, 24 районних державних лабораторій ветеринарної медицини, 58 державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках.

Враховуючи збільшення об'ємів досліджень, необхідність впровадження нових методів і методик внесено зміни у структуру Одеської регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини, а саме:

- скорочено відділи з діагностики та боротьби з лейкозом, хворобами риб, хвороб птиці та мікологічний;
- розширено штат хіміко-токсикологічного, бактеріологічного, паразитологічного, вірусологічного та відділу відбору та реєстрації зразків продукції.

Випробувальний центр Одеської регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини акредитований відповідно до вимог ДСТУ ISO/ ІЕС 17025-2006. Випробувальний центр та інші відділи Одеської регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини атестований відповідно Правил уповноваження та атестації у державній метрологічній системі затвердженими наказом №71 Держспоживстандарту України від 29.03.2005р. Усі державні лабораторії атестовані на право проведення робіт у сфері метрологічного нагляду.

Усі державні лабораторії ветеринарної медицини області, які працюють з прекурсорами – отримали відповідну ліцензію.

Одеська регіональна, Одеська міська, Татарбунарська районна лабораторії акредитовані у стандарті ДСТУ ISO/ІЕС. Розпочата робота у Комінтернівській, Котовській, Роздільнянській державних лабораторіях ветеринарної медицини.

За звітний період ДП «Одесастандартметрологія» було атестовано 12 районних державних лабораторій ветеринарної медицини та 22 лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринках.

Кілійська і Тарутинська районні державні лабораторії ветеринарної медицини мають дозвіл на роботу зі збудниками 2-4 груп патогенності без права проведення санітарних досліджень. Іванівська, К.Окнянська і Фрунзівська районні державні лабораторії ветеринарної медицини мають дозволи лише на роботу зі збудниками 3-4 груп патогенності без права проведення санітарних досліджень.

Одеська обласна державна лабораторія ветеринарної медицини в 2004 році перша в Україні серед обласних державних лабораторій ветеринарної медицини, акредитована Національним органом з акредитації України відповідно до вимог ДСТУ ISO/IES 17025-2001 в галузі бактеріологічних, мікологічних, іхтіопатологічних, радіологічних, хіміко-токсикологічних випробувань зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження, а в 2007 та 2011 роках пройшла повторні акредитації з розширенням галузі акредитації.

Одеська регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини атестована на проведення робіт у сфері поширення державного метрологічного нагляду і має статус базової організації метрологічної служби Міністерства АПК України в Одеській області та атестована органом з атестації Міністерства АПК України.

У відділах регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини створені належні умови для працівників лабораторії згідно з правилами охорони праці в лабораторіях ветмедицини. Відділи оснащені сучасною апаратурою, необхідним обладнанням, склопосудом, реактивами, що дозволяє у повному обсязі проводити необхідні випробування та моніторингові дослідження.

На базі регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини щорічно проводяться семінари, навчання та надається методична допомога провідним спеціалістам районних державних лабораторій ветеринарної медицини та державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках області.

На теперешній час 24 районні державні лабораторії ветеринарної медицини, 1 міська лабораторія ветеринарної медицини ДУ «Одеська міська лікарня ветеринарної медицини» та 58 державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках атестовані і мають повноваження на проведення робіт у сфері метрологічного нагляду.

Висновки

1. Існуюча мережа лабораторно-діагностичних установ ветеринарної медицини в Одеській області забезпечує виконання у повному обсязі комплексу планових лабораторно-діагностичних досліджень.

2. Структурна оптимізація відділів з діагностики та боротьби з лейкозом, мікологічного, хворобами риб та птиці, розширення штату хіміко-токсикологічного, бактеріологічного,

паразитологічного, вірусологічного та відділу відбору та реєстрації зразків продукції сприятимуть удосконаленню системи лабораторного контролю у сфері безпеки харчової продукції.

3. Постійне оновлення лабораторій усіх рівнів сучасними приладами, проведення метрологічних повірок та атестації засобів вимірювань, розширення галузі атестації поетапно наближують систему лабораторного контролю у сфері безпечності харчової продукції відповідно до вимог ЄС.

Список літератури

1. Башинський В.В. Реформа лабораторно-діагностичної мережі Держветфітослужби - підводна частина айсбергу Національної реформи системи державного контролю та нагляду в сфері безпеки та якості харчових продуктів. [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://vet.in.ua/>.Загол. з екрану.

2. Войналович А.Шляхи розвитку (щодо роботи лабораторно-діагностичної служби ветеринарної медицини м. Севастополя)/А.Войналович//Ветеринарна медицина України.- 2009.-№2.-С.43.

3. Одеська регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини. Офіційний сайт [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://vetlab.od.ua/>. Загол. з екрану.

4. Проект Європейського Союзу у сфері вдосконалення систем контролю безпечності харчових продуктів в Україні. Прес-служба Мінагрополітики [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://minagro.gov.ua/node/13927>.Загол. з екрану.

Усовершенствование системы лабораторного контроля в соответствии с Европейскими требованиями на примере лабораторно-диагностических учреждений ветеринарной медицины в Одесской области. Михельсон Л.П.

Проведен анализ результатов оптимизации лабораторно-диагностических учреждений ветеринарной медицины в Одесской области по вопросам лабораторного контроля пищевых продуктов.

Ключевые слова: *безопасность пищевых продуктов, лабораторный контроль, лаборатория ветеринарной медицины.*

The improvement of laboratory testing system according to European requirements for example of laboratory and diagnostic veterinary medicine institutions in Odesa oblast. Mihelson L.P.

The analysis of the optimization laboratory and diagnostic institutions of veterinary medicine in Odesa oblast for food products laboratory control was carried out.

Keywords: *food safety, laboratory control, laboratory of veterinary medicine.*